

28. 4. Český jazyk - literatura

Milí šestáci,

pokud si vzpomínáte, minulou hodinu jsme si říkali, co je to rým a jaké druhy rýmů můžeme v básni najít. Nyní se podíváme na další zajímavosti, se kterými se můžeme v poezii setkat.

- Z minulé hodiny už tedy víte, co je to rým a také znáte různé typy rýmů. Přečtěte si následující báseň a doplňte chybějící slova tak, aby vznikl rým a aby byl zároveň dodržen druh rýmu celé básně.

František Halas: Co všechno musí dělat jaro

Vytáhnout trávu z _____
a nazeleno _____.

Načernit pěkně stíny
a všechno živé sbratřit.

Všem hadům svléci kůži,
načesat řádně louky,
spočítat lístky růží
a pruty leštit, brouky.

Nachystat noty _____,
obléci nahé stromy,
vysmát se poškoláčkům,
pozlatit střechy, domy.

Rozmíchat v lese _____
a kdeco zrána zrosit,
probudit v zemi larvy
a teplo do děr nosit.

Včeličkám květy sladit
a děcka nutit vstávat
a kočič kočkám _____
a peckám jádra dávat.

- O rýmech jsme si také říkali, že je můžeme označit za zvukovou shodu na konci veršů. Jen pro připomenutí: **verš** je jeden řádek básně. Dokážete tedy spočítat, kolik má předchozí báseň veršů a kolik rýmů? Napište: _____
- Pokud si vzpomínáte, tak jsme si na začátku školního roku říkali, že próza je psaná ve větách a je uspořádaná v odstavcích. Naproti tomu, poezie je psaná ve verších a je uspořádaná do **slok**. Sloka je tedy oddělená skupina veršů v básni. Poznáte, kolik má předchozí báseň slok? Napište: _____
- Dále byste si také mohli z prvních hodin literatury pamatovat, že poezie může být buďto **lyrická** (vyjadřuje básníkovy pocity, myšlenky, dojmy, nálady, atd.) nebo také **epická** (vypravuje příběh). Je tedy tato báseň spíše lyrická, nebo epická?
- Podle toho, jaké **téma** si básník zvolil (k čemu se chce vyjadřovat) rozlišujeme dále poezii na: osobní, milostnou, rodinnou, přírodní, vlasteneckou, náboženskou či úvahovou. Jaké téma si zvolil autor pro tuto báseň: _____

